

رحمانی:

خاتمی همه چیز گفت و هیچ چیز نگفت!

خاتمی در دوم خرداد ۱۳۸۲ برخلاف سال‌های گذشته که در میان طرفداران خود حاضر می‌شد، به صدور یک بیانیه اکتفا کرد.

بیانیه‌ای که به اعتقاد برخی نکته جدیدی در آن نبود. نظر تقی رحمانی یکی از فعالان سیاسی در مورد همین بیانیه در پی می‌آید:

ارزیابی شما از بیانیه خاتمی که به مناسبت سالگرد دوم خرداد منتشر شد، چیست؟

- خاتمی در این پیام به دوم خرداد به عنوان یک مساله تمام شده نگاه کرد و همچون یک اندیشمند با خیالی آسوده به بررسی پدیده دوم خرداد پرداخت.

خاتمی در این بیانیه بدون ارایه مصداق همه چیز گفت ولی هیچ چیز هم نگفت.

از نظر شما در این بیانیه خاتمی به چه نکاتی پاسخ نداده است؟

- خاتمی به ضربه‌هایی که در این مدت به مردم وارد شد اشاره‌ای نداشت و به مطالبات، خواسته‌ها و امیدهایشان که چندان تحقق نیافت. ایشان باید با اقدامات خود فضای رو به یأس را از میان ببرد. البته خاتمی در شرایطی بیانیه خود را منتشر کرد که تمامی دستاوردهای قبل از دوم خرداد هم، امروز تحت فشار قرار گرفته است. به طور مثال وضعیت مطبوعات در ایران بسیار ناخوشایندتر از سال ۷۶ است.

آقای رحمانی، بخش دیگری از پیام خاتمی به تهدیدات خارجی مربوط می‌شود که در آن از همه آحاد مردم خواسته شده است که در مقابل تهدیدات خارجی بایستند. نظرتان در این زمینه چیست؟

- خاتمی در این پیام آنچنان خطر خارجی را بزرگ کرده که گویی علت عمدۀ شدن این خطر را فراموش کرده است. اکنون این پرسش مطرح است که چه کسانی زمینه را برای خطر خارجی که در راه است، آماده می‌کنند.

- خاتمی به خوبی می‌داند که تنها برخورد صحیح با خطر خارجی بازگشتن به شعار اصلی آیران برای همه ایرانیان" است.

بی‌گمان اگر خاتمی از خطر خارجی می‌ترسد، راه حل آن چشم نهادن و یا وا دادن به انحصار طلبی داخلی نیست در این حالت تنها خطر خارجی بیشتر می‌شود و بی‌تفاوتی مردم افزون‌تر. زیرا کنترل خطر خارجی وقتی میسر است که بتوان انحصار طلبی داخلی را کنترل کرد.

فکر نمی‌کنید بهتر بود خاتمی به جای صدور بیانیه مثل سال‌های گذشته در بین هواداران خود حاضر می‌شد؟

- این نکته باید مهم باشد که دوم خرداد ۷۶ پای صندوق رای، دوم خرداد ۷۷ در چمن دانشگاه تهران، و بعد از سه سال یعنی دوم خرداد ۸۲، خاتمی با یک پیام تلویزیونی نظرات خود را مطرح کرد. همگان باید بدانند که جنبش دموکراسی خواهی با حمایت از مردم امکان پذیر است و وقتی مردم منفعل باشند هیچ خطری را نمی‌توان حل کرد.

نمی‌دانم خاتمی لاقل این توانایی را خواهد داشت که به امید مردم پاسخ دهد یا نه. پاسخ به این پرسش در آینده مشخص خواهد شد ولی حداقل انسان می‌تواند با اعلام ناکامی به امید مردم ضربه نزند زیرا ضربه زدن به امید مردم عواقب سنگینی دارد.

خاتمی در این بیانیه از مردم عذرخواهی کرده است، فکر می‌کنید این عذرخواهی از موضع ضعف بوده است یا قوت؟

- خاتمی به لحاظ شخصیت یک انسان فرهنگی، روشنفکر و متواضع است و عذرخواهی ایشان را نمی‌توان در چارچوب موضع ضعف یا قوت قرار داد بلکه بیشتر از بزرگ‌منشی ایشان نشأت می‌گیرد. البته این موضع باعث می‌شود که مخالفان ایشان بی‌محاباتر عمل کنند. خاتمی باید بداند که اخلاق مسئولیت در سیاست با اخلاق در علم متفاوت است. طبق اخلاق مسئولیت خاتمی باید دلیل عذرخواهی خود را هم توضیح دهد؟ ولی خاتمی این کار را انجام نداد.

به نظر شما بیانیه خاتمی تا چه حد می‌تواند نظرات مردم را برآورده کند؟

- وقتی خاتمی در سال ۷۶ و ۷۷ با مردم حرف می‌زد، همه سخن او را گوش می‌کردند ولی امروز کمتر توجه می‌شود. مردم تا حدودی اعتمادشان را از داده‌اند و آرام آرام در جامعه امید منفعل در حال شکل‌گیری است.

به اعتقاد من این پیام موج و توجهی را در جامعه به دنبال نداشت.

پس خاتمی با چه انگیزه‌ای دست به انتشار این بیانیه زد؟

- خاتمی مرد اخلاقی، دلسوز و فرهنگی است من دردهایی که او

می‌کشد، حس می‌کنم ولی این دلیل نمی‌شود خاتمی تنها به صدور چنین بیانیه‌هایی اکتفا کند.

گفت و گو: هادی خسرو شاهین